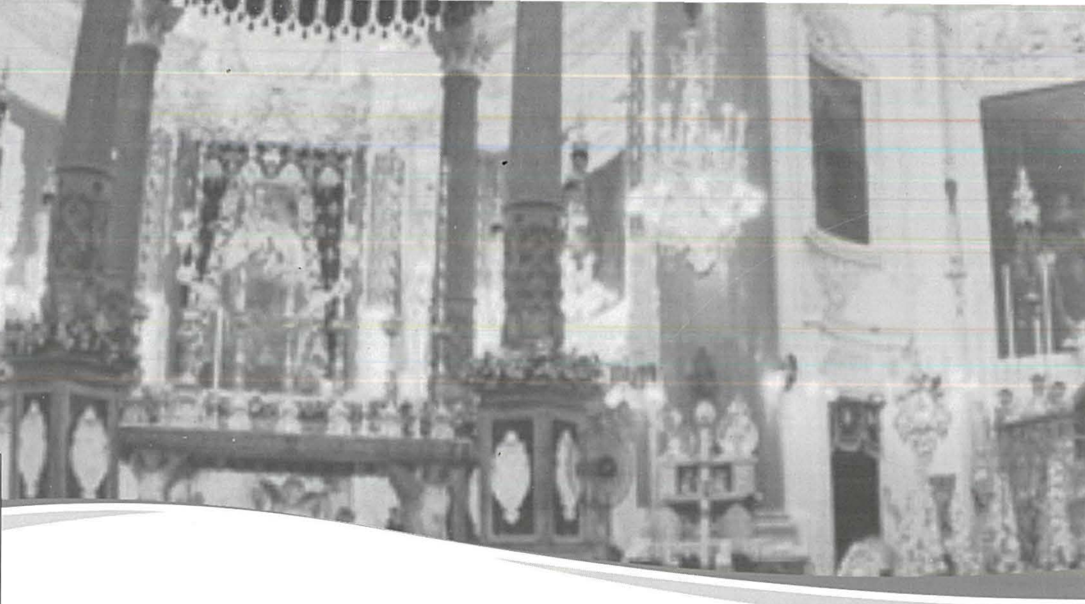

Preżenza Karmelitana ta' 600 sena f'Malta (1418 - 2018)

Patri Hermann Duncan O. Carm

Bosta storiċi Maltin isostnu li l-Karmelitani setgħu ġew Malta qabel is-sena 1418; iżda dan ma' nsibu ebda dokument dwaru. Fil-ktieb li kien kiteb Patri Serafin Abela Karmelitan, fl-1993, bl-isem ta' 'L-ewwel Karmelitani f'Malta, il-Lunzjata l-qadima (1418 - 1659)' jgħid li "l-ewwel dokument li niltaqgħu miegħu u li jipprova indirettament il-miġja tal-Karmelitani f'Malta huwa t-testment tas-Sinjura Margarita d'Aragona di Pellegrino. Is-Sinjura Margarita d'Aragona, mara twajba, ġeneruża u nobbli, ġejja mid-demm irjali u mill-familja d'Aragona; armla, mart il-mejjet nobbli Giacomo di Pellegrino, fil-5 ta' Ġunju 1418, billi kienet marida u riedet tiddisponi mill-ġid kollu li kellha, għamlet it-testment tagħha quddiem in-Nutar Antonio Azzopardi. Fih ħalliet eredi universali liż-żewġ uliedha bniet Francia u Cesarea. L-ewwel waħda kienet iżżewġet lil Ludovico di Plozasco u l-oħra lil wieħed nobbli mill-familja De la Habica. Ħalliet bħala esekuturi tat-testment tagħha lill-imsemmi Plozasco u 'l Giacomo De la Habica, neputi tagħha, flimkien ma' Dun Cataldo Cusburella li dak iż-żmien kien kappillan tal-katidral.

Wara li ħalliet ħafna legati piji, is-Sinjura Margarita żiedet: "Inħalli wkoll il-knisja ta' Santa Marija Annunzjata li erġajt bnejt mill-ġdid fil-post hekk imsejjaħ u magħruf Santo Leonardo". Għall-manutenzjoni tal-istess knisja u biex jinxtraw il-paramenti u l-ornamenti, jiġifieri kotba, kalċijiet, ilbies sagru, kwadri, slaleb, irħam tal-altar u ħwejjeġ oħra meħtieġa għall-istess knisja; kif ukoll għall-għajxien u bħala għajnuna lill-patrijiet jew ta' dawk li jaċċettaw li jgħidu kuljum l-uffiċċju divin (il-brevjar) fl-istess knisja, inħalli l-artijiet kollha li nippossedi fil-post ta' San Leonardo, flimkien mal-ġnien li għandi hemm u l-artijiet li jinsabu miegħu u l-artijiet l-oħra kollha, kultivabbli jew moxa, li jinsabu fl-istess post. Inħalli wkoll bl-istess mod il-beni stabbli li għandi fil-gżira ta' Għawdex." Hija mietet ftit jiem wara fix-xahar ta' Ġunju tal-1418. Ma għandna l-ebda dokument ta' meta l-esekuturi għamlu l-għotja tal-knisja lill- Karmelitani. Nafu żgur li fl-1441 ġa kien hemm komunità Karmelitana ffurmata fil-Lunzjata u li l-pirjol kien Malti. Jidher għalhekk li l-patrijiet kienu ilhom ftit tas-snin sew li ġew Malta. Hu x'inhu, aħna nżommu l-1418 bħala d-data simbolika tal-wasla tal-Ordni tagħna f'Malta.

Il-Ħidmiet li wettqu l- Patrijiet Karmelitani f'Malta kemm ilhom li ġew

Fost il-ħafna patrijiet u reliġjużi Karmelitani nsibu bosta li baqgħu jissemmew għal tliet ħwejjeġ li għamlu: Il-qdusija ta' ħajjithom, l-għerf li żejjinhom Alla bih u l-ħidma appostolika li huma wettqu.

Ħa nibdew billi nsemmu l- qdusija ta' ħajjithom. Kienu diversi patrijiet u reliġjużi li n-nies jafuhom għall-qdusija tagħhom. Kienu jarawhom jitolbu u dejjem moħħhom fil-preżenza t'Alla. Fost dawn insibu lil Patri Avertan Fenech li l-kawża tiegħu għall-beatifikazzjoni miexja 'l quddiem.

Insibu wkoll bosta patrijiet li kienu għorrief; li kienu jgħallmu fl-Università ta' Malta kif ukoll f'Universitajiet barranin. Fost dawn insemmu lill-poeta tal-Madonna, Patri Anastasju Cuschieri. Illum insibu wkoll patrijiet li qegħdin jgħallmu fl-Universitajiet kif ukoll min jaħdem fil-bibljoteka Vatikana. Barra minn hekk, insibu patrijiet li kitbu kotba, fosthom Patri Lawrenz Sammut; u kienu ta' għajnuna għall-poplu tagħna fit-tagħlim. Il- Karmelitani wkoll ħasbu biex jippublikaw rivista bl-isem 'Il-Karmelu', ħalli jxerrdu l-kariżma Karmelitana

fil-gżejjer tagħna. Fuq kollox, bnew santwarju dedikat lill-Madonna tal-Karmnu, li fih, bosta nies minn pajjiżna jmorru jżuruh ta' spiss, u li fih ippreżentaw lil uliedhom lill-Verġni Marija. Ir-reliġjużi Karmelitani xerrdu wkoll id-devozzjoni lejn il-labtu tal-Karmnu, u bosta nies inkitbu fih.

Tajjeb li ngħidu li l-Karmelitani f'dawn is-600 sena wettqu ħafna appostolat fi gżiritna u barra x-xtut tagħna. Ħafna kienu l-patrijiet li kienu magħrufa u għadhom magħrufa għall – predikazzjoni. Kien hemm uħud li marru jippriedkaw meta ġew mitlubin barra minn Malta. Fuq kollox, insibu diversi patrijiet li għaddew ħin twil iqarru u jgħinu lill-poplu tagħna fid-direzzjoni spiritwali. Barra minn hekk, il-patrijiet tagħna bnew skola, illum imsejħa St Elias College, biex jgħinu lit-tfal u ż-żgħażagħ tagħna fl-edukazzjoni tagħhom, kemm Nisranija kif ukoll f'dik ċivili. Illum il-patrijiet Karmelitani jmexxu erba' parroċċi li huma Santa Venera, il- Fgura, il-Balluta u Fleur de Lys; barra minn hekk għandhom dar tal-irtiri fil-Lunzjata fil-limiti tar-Rabat, il-kunvent tal-Imdina u dak ta' Santa Venera l-qadima, kif ukoll insibuhom fil- missjoni tal-Bolivja fejn ilhom diversi snin.

Il-knisja tal-Lunzjata fir-Rabat Malta

Bħala parti miċ-ċelebrazzjonijiet ta' dan l-anniversarju sejrin infakkru xi avvenimenti li saru.

Il-konsagrazzjoni tas-Santwarju-Bażilika tal-Madonna tal-Karmnu tal-Belt Valletta mill-E.T. Mons. Charles J. Scicluna, Arċisqof ta' Malta, li saret nhar l-Erbgħa tal-Ottava tal-Għid il-Kbir, u l-ewwel Erbgħa tal-Udjenza tal-Madonna tal-Karmnu, 4 ta' April 2018.

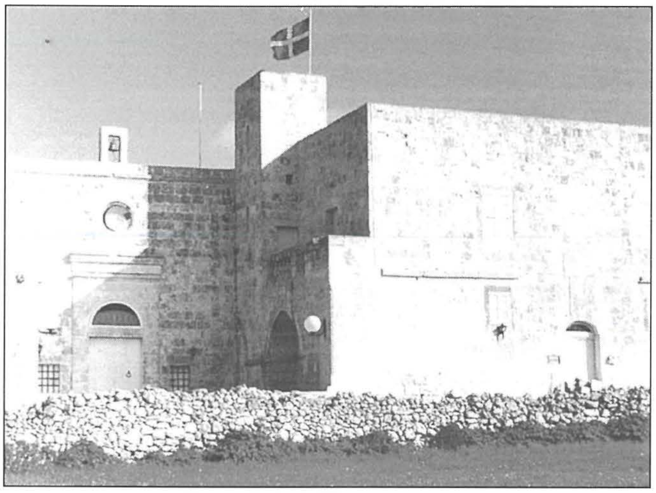

Il-Bażilika Santwarju tal-Karmnu l-Belt Valletta li ġiet ikkonsagrata fl-4 ta' April 2018

Il-ftuħ mill-ġdid tad-dar tat-talb 'Lunzjata' fil-limiti tar-Rabat, li saret nhar it-Tnejn 9 ta' April 2018, solennità trasferita tat-Tħabbira tal-Mulej.

U m'ilux, fis-16 ta' Lulju 2018, iċċelebrajna t-tifkira solenni tal-Imqaddsa Verġni Marija tal-Karmelu, li kienet immexxija mill-Pirjol Ġenerali P. Fernando Millán Romeral, fil-Belt Valletta.

Nixtieq nagħlaq din il-kitba b'radd il-ħajr lil Alla, li minnu tiġi kull ħaġa tajba. It-tieni tmur lejn il-Verġni Marija, l-Omm u Patruna tagħna, li mxiet magħna u mexxietna tul dawn is-sekli. Fuq kollox, ir-radd il-ħajr imur lill-aħwa li ġew qabilna u ħallewlna wirt kbir spiritwali, appostoliku u kulturali.

Il-knisja u d-dar tat-talb 'Lunzjata' fil-limiti tar-Rabat li nfetħet mill-ġdid it-Tnejn 9 ta' April, 2018